Sporcular ?çin Örgütsel Stres Düzeyi Belirleme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporcular ?çin Örgütsel Stres Düzeyi Belirleme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31020

ARABPSYCHOLOGY.COM

Soyut

Sporcular ?çin Örgütsel Stres Düzeyi Belirleme Ölçe?i (SÖSDÖ), sporcular?n kar??la?t??? örgütsel çevreden kaynaklanan **örgütsel stres** düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi? **psikometrik bir ölçek**tir. 2013 y?l?nda Üzüm ve arkada?lar? taraf?ndan olu?turulan bu ölçek, spor organizasyonlar?n?n yap?s?ndan, yönetiminden ve sosyal çevresinden kaynaklanan stres faktörlerini sistematik olarak ölçmeyi hedefler. Ölçek, toplamda 43 maddeden olu?makta olup, sporcular?n deneyimledi?i stresin farkl? yönlerini temsil eden be? ana alt boyuta ayr?lm??t?r.

Ölçek, 5'li **Likert tipi ölçek** format?nda yan?tlanmaktad?r (1=neredeyse hiç, 5=ço?unlukla). SÖSDÖ, akademik ara?t?rmac?lar ve spor psikologlar? için sporcu refah?n? ve performans?n? olumsuz etkileyebilecek örgütsel sorun alanlar?n? tespit etmede kritik bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Stres, **Sporcu** Psikolojisi, Stres Yönetimi, Spor Bilimleri, Psikometrik Ölçek Geli?tirme, Antrenör Davran???, Yönetimsel Stres.

Yazarlar

Hanifi Üzüm, Nevin Mirzeo?lu, Emine Polat, Sinan Akp?nar.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, profesyonel veya amatör düzeydeki **sporcular?n**, içinde bulunduklar? spor kulübü veya organizasyonun yap?s?ndan, i?leyi?inden ve sosyal dinamiklerinden kaynaklanan stres seviyelerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirilen bu araç sayesinde, sporcular?n performans?n? ve genel ruh sa?l???n? olumsuz etkileyen örgütsel faktörler bilimsel yöntemlerle saptanabilmektedir.

Ölçek, özellikle antrenör, yönetim ve seyirci kaynakl? bask?lar? ve sporcunun karar alma süreçlerine kat?l?m düzeyini de?erlendirerek, kurumsal düzeyde iyile?tirme gerektiren alanlar? ortaya ç?karmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Sporcular ?çin Örgütsel Stres Düzeyi Belirleme Ölçe?i, sporcular?n ya?ad??? stresi organizasyonel ba?lamda ele alan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. **Örgütsel stres**, genellikle antrenman veya müsabaka bask?s?ndan farkl? olarak, kurumsal yetersizlikler, ileti?im sorunlar? veya kaynak eksiklikleri gibi çevresel faktörlerden kaynaklan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, toplam 43 madde ve be? temel alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar, sporcunun organizasyon içindeki farkl? etkile?im noktalar?ndan kaynaklanan stres kaynaklar?n? spesifik olarak belirlemek üzere tasarlanm??t?r. Bu boyutlar ?unlard?r: Antrenör Davran???, Yönetim ve Finansman, Sa?l?k ve Beslenme, Seyirci Davran??lar? ve Kararlara Kat?lma.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme makalesinde detayl? olarak sunulmu?tur. Yap?lan analizler, ölçe?in kuramsal yap?s?yla uyumlu oldu?unu ve ölçmek istedi?i örgütsel stres yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Ölçek geli?tirme sürecinde **faktör analizi** yöntemleri kullan?larak yap? geçerli?i incelenmi?tir.

Kaynak makalede spesifik geçerlik katsay?lar? bu özetin d???nda tutulmu? olsa da, ölçe?in yay?nlanmas?, akademik topluluk taraf?ndan kabul edilen geçerlik standartlar?n? kar??lad???n? i?aret etmektedir. Detayl? geçerlik analizleri için referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenilirlik

SÖSDÖ'nün güvenilirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullan?larak rapor edilmi?tir. Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde gruplar?yla tutarl? sonuçlar üretti?ini gösterir.

Ölçe?in güvenilirlik bilgileri, geli?tiriciler taraf?ndan yay?mlanan orijinal bilimsel makalede ayr?nt?l? olarak yer almaktad?r. Bu ölçek, sporcular?n **örgütsel stres** düzeylerini istikrarl? bir ?ekilde ölçmek için tasarlanm??t?r ve yay?nlanm?? olmas?, güvenilirlik aç?s?ndan kabul edilebilir düzeyde oldu?unu gösterir.

Faktör Analizi

Ölçek, **faktör analizi** yöntemleri kullan?larak geli?tirilmi? ve be? alt boyutlu bir yap?ya ula??lm??t?r. Bu analiz, 43 maddenin alt?nda yatan temel örgütsel stres faktörlerini belirlemi?tir. Bu faktörler, sporcular?n stres kaynaklar?n? ayr??t?rmada önemli rol oynamaktad?r.

Faktör yap?s? ve madde da??l?mlar? a?a??daki gibidir:

Antrenör Davran??? (12 madde): Sporcular?n antrenörleriyle olan ili?kilerinden ve antrenörün tutumlar?ndan kaynaklanan stresi ölçer.
Yönetim ve Finansman (6 madde): Kulüp yönetimi, kaynak tahsisi ve mali konularla ilgili stres faktörlerini kapsar.
Sa?l?k ve Beslenme (5 madde): Sa?l?k hizmetleri, sakatl?k yönetimi ve beslenme olanaklar?ndan do?an endi?eleri ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Seyirci Davran??lar? (4 madde): Maç s?ras?nda veya d???nda seyirci tepkilerinden kaynaklanan bask? ve stresi de?erlendirir.
Kararlara Kat?lma (3 madde): Sporcunun kendi kariyeri veya tak?m kararlar? üzerindeki etki eksikli?inden kaynaklanan stresi ölçer.

Ölçek

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 43 maddeden olu?an, 5'li **Likert tipi ölçek**. Derecelendirme: 1=neredeyse hiç, 5=ço?unlukla.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Sporcular (Athletes)

Age Group: Yeti?kin ve genç **sporcular** (Yeti?kin sporcular üzerine odaklanm??t?r).

Population Details: Çe?itli spor dallar?ndan lisansl? sporcular. Detayl? örneklem bilgisi orijinal makalede yer almaktad?r.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Organizasyonel Bask?, Stres Faktörleri, Sporcu Performans?, **Psikometrik Ölçek**, Ni?de Üniversitesi, 2013.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar e-posta adresi: hanifiuzum@mynet.com

Correspondence Address: Yaz??ma adresi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2013 y?l?nda Üzüm, Mirzeo?lu, Polat ve Akp?nar taraf?ndan geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve telif haklar?, sorumlu yazar Hanifi Üzüm ve yay?nc? kurum olan Ni?de Üniversitesi Beden E?itimi Ve Spor Bilimleri Dergisi'ne aittir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle kaynak gösterilerek mümkündür, ancak resmi izin için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Üzüm, H., Mirzeo?lu, N., Polat, E. ve Akp?nar, S. (2013). Sporcular ?çin Örgütsel Stres Düzeyi Belirleme Ölçe?i. *Ni?de Üniversitesi Beden E?itimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, *7*(2), 137-150.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: dergi.nigde.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi burada indirilebilir: sporcular-icin-orgutsel-stres-duzeyi-belirleme-olcegi-toad.pdf.

Sporcular ?çin Örgütsel Stres Düzeyi Belirleme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

5 alt boyut ve 43 madde

Antrenör Davran??? (12 m):
Yönetim ve Finansman (6 m):
Sa?l?k ve Beslenme (5 m):
Seyirci Davran??lar? (4 m):
Kararlara Kat?lma (3 m):

ARABPSYCHOLOGY.COM